

Vážená paní
PhDr. Kristýna Titěrová
META, o. p. s
Žerotínova 1124/35
130 00 Praha 3

Číslo jednací

MSMT-3066/2021-16

Vyřizuje / linka

Jana Hradílková / 1670

Datum

prosinec 2021

Vážená paní doktorko,

reaguji na Vaše podněty týkající se materiálu „**Metodické doporučení pro poskytování služeb školských poradenských zařízení žákům s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (a z odlišného kulturního prostředí)**“. Níže uvedené vyjádření je v souladu se stanoviskem odboru legislativy MŠMT.

1) Cizí jazyk a další cizí jazyk u žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka

V souladu s § 4 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, rámcové vzdělávací programy stanoví mimo jiné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Rámcové vzdělávací programy tedy podle školského zákona pouze stanoví podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nemohou zúžit úpravu stanovenou právními předpisy.

Pravidla vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v platném znění (dále jen vyhláška). V příloze č. 1, části A vyhlášky v ustanovení Podpůrná opatření 3. stupně pod číslem 2. Úprava obsahu a výstupů vzdělávání je uvedeno, že obsah učiva může být v odůvodněných případech modifikován; výstupy a výsledky vzdělávání se mohou upravovat pouze pro žáky s lehkým mentálním postižením podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV).

Vyhláška přímo nestanoví, jakého učiva se modifikace obsahu týká, ani jakým způsobem k ní má dojít ani na které kategorie žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třetím stupni se v odůvodněných případech vztahuje.

RVP ZV upravuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v části D. V této části je stanoveno, že na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č.27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Pro náhradu části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhradu celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

RVP ZV v části C obsahuje kapitolu 7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem. V této kapitole je stanoveno, že vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Vyhláška ani RVP ZV nevyklučuje, aby v odůvodněném případě kteréhokoliv žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně byl Vzdělávací obor Další cizí jazyk nahrazen Vzdělávacím oborem Český jazyk a literatura. Z žádného ustanovení právního předpisu ani z RVP ZV nelze dovodit, že by se tato možnost vztahovala pouze na žáky s lehkým mentálním postižením.

2) Asistent pedagoga u žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka

V souladu s § 16 odst. 1 školského zákona speciální vzdělávací potřeby vyplývají ze zdravotního stavu, kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek dítěte, žáka nebo studenta. Konkrétní výčet a účel podpůrných opatření a jejich členění do stupňů je uveden v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podle obecného vymezení podpůrných opatření třetího stupně je charakter vzdělávacích potřeb žáka nejčastěji ovlivněn závažnými specifickými poruchami učení, odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami žáka, poruchami chování, těžkou poruchou řeči (dorozumívacích schopností), řečovými vadami těžšího stupně, poruchami autistického spektra, lehkým mentálním postižením, zrakovým a sluchovým postižením (slabozrakost, nedoslýchavost), tělesným postižením, neznalostí vyučovacího jazyka, dalšími obtížemi, které mají významný dopad na kvalitu a průběh vzdělávání žáka, případně je ovlivněn mimořádným intelektovým nadáním.

Na poradenskou pomoc školského poradenského zařízení je právní nárok a nelze ji odmítnout, ani pokud se prima facie jeví, že daný žák nemá speciální vzdělávací potřeby.

Právní úprava všech podpůrných opatření je založena na principu individuálního posuzování. Vyhláška demonstrativně vyjmenovává pro podpůrná opatření třetího stupně nejčastější typy speciálního charakteru vzdělávacích potřeb, ale nevyklučuje i jiné případy. Na druhou stranu nestanoví, že pro poskytnutí podpůrného opatření třetího stupně je třeba kombinace uvedených speciálních vzdělávacích potřeb.

S pozdravem

PaedDr. Michal Černý

ředitel odboru základního vzdělávání a mládeže